

កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសារព័ត៌មានទិន្នន័យ

[សេចក្តីប្រកាស]

សាវតា

សារព័ត៌មានទិន្នន័យ រួមមានការបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងការអនុវត្ត និងការរាយការណ៍ព័ត៌មាន។ ទិន្នន័យលើប្រធានបទជាច្រើន មាននៅគ្រប់ទីកន្លែងជុំវិញយើង។ ភាពសម្បូរបែបនៃឧបករណ៍ឌីជីថល និងកំពូលទ័រ បានសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ និងផ្តល់នូវឱកាសសម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មាន ដើម្បីផលិតចងក្រង និងបញ្ចូលរឿងរ៉ាវនានា។ ទិន្នន័យអាចឱ្យអ្នកសារព័ត៌មានចូលទៅកាន់តែជិតទស្សនិកជនដោយប្រាប់រឿងរ៉ាវស្មុគស្មាញតាមរយៈ ព័ត៌មានក្រាហ្វិច និងព័ត៌មានជារូបភាពងាយៗនិងអាចយល់បាន។¹ ដូច្នេះ ទិន្នន័យ អាចជាប្រភពនៃសារព័ត៌មានទិន្នន័យ ឬ អាចជាឧបករណ៍ដែលរឿងរ៉ាវត្រូវបានគេនិទានប្រាប់ ឬ វាអាចទាំងពីរតែម្តង²។

ថ្វីបែបនេះ សារព័ត៌មានទិន្នន័យនៅតែស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលដំបូងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសជិតខាង។ ម៉្យាងវិញទៀត ទោះបីនៅបន្តមានភាពខ្វះចន្លោះទិន្នន័យសម្រាប់វិស័យមួយចំនួន ក៏កំណើននៃលទ្ធភាពទទួលបានទិន្នន័យបានបណ្តាលឱ្យមានលំហូរព័ត៌មានដែលមិនបានបញ្ជាក់ និងមិនគួរទុកចិត្តបាន។ ម៉្យាងទៀត កម្រិតអក្ខរកម្មទិន្នន័យជាទូទៅ នៅមានកំរិតទាប ដែលទាំងនេះរារាំងដល់សមត្ថភាពរបស់អ្នកសារព័ត៌មានក្នុងការយល់ដឹង បញ្ចូល និងមើលទិន្នន័យក្នុងសាច់រឿងរបស់ពួកគេ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងអំឡុងពេលវិបត្តិកូវីដ-១៩ អ្នកកាសែត អ្នកបណ្តុះបណ្តាល និងអ្នកជំនាញសារព័ត៌មានមកពីប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម (CLMV) បានកំណត់ជំនាញទាក់ទងនឹងទិន្នន័យ ដែលជាតម្រូវការចាំបាច់បំផុត ដើម្បីអាចបន្តការធ្វើការនៅពេលមានកូវីដ-១៩ ដូចការចុះផ្សាយរឿងរ៉ាវដោយ «ការវិភាគនៃស្ថិតិ និងប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីនិទានរឿង»³។

ក្នុងនាមជាស្ថាប័នធ្វើការលើទិន្នន័យបើកទូលាយ អង្គការទិន្នន័យអំពីការអភិវឌ្ឍ ឬ ហៅកាត់ថា អូឌីស៊ី ជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថាតាមរយៈការបង្ហាញព័ត៌មាន និងរឿងរ៉ាវដោយរូបភាពនិងភាសាសាមញ្ញ អ្នកសារព័ត៌មានអាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការទាក់ទងក្នុងចំណោមសាធារណជន។ ក្នុងន័យនេះ អូឌីស៊ី ខិតខំបង្កើនជំនាញអក្ខរកម្មទិន្នន័យរបស់អ្នកសារព័ត៌មាន និងបង្កើនជំនាញរបស់ពួកគេ ដើម្បីផលិតព័ត៌មានដែលមានអត្ថន័យពីទិន្នន័យ។

អូឌីស៊ី មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ សូមប្រកាសវគ្គបណ្តុះបណ្តាលថ្មីស្តីពី «មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសារព័ត៌មានទិន្នន័យ» ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តដោយសហការជាមួយ ខេមបូឌា។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះ ទទួលបានការគាំទ្រពី «គម្រោងសារព័ត៌មានប្រកបដោយចីរភាពពីតំបន់ទន្លេមេគង្គ» ពី CFI ជាទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយបារាំង នៅកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម និងគាំទ្រពីក្រសួងអីរ៉ុបនិងកិច្ចការបរទេសបារាំង។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមាន ២វគ្គ ក្នុងមួយវគ្គមានចំនួន ២ថ្ងៃ ហើយមានគោលបំណងដើម្បីផ្តល់អ្នកចូលរួមនូវជំនាញទិន្នន័យ សម្រាប់ការនិទានរឿង។

¹ <https://datajournalism.com/read/handbook/one/introduction/what-is-data-journalism>
² Ibid.
³ <https://fojo.se/en/covid-19-and-clmv-data-related-skills-needed-and-wanted/>

ការរៀបចំនៃកម្មវិធីសិក្សាត្រូវបានអង្កេតតាមរយៈភាពជោគជ័យនៃកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអក្ខរកម្មទិន្នន័យរបស់អង្គការអូឌីស៊ីក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដែលបានផ្តល់ឱ្យអ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកស្រាវជ្រាវ និងអ្នកទំនាក់ទំនង ជាមួយជំនាញវិភាគទិន្នន័យ និងជំនាញនិទានសាច់រឿង ជាពិសេសក្នុងវិស័យបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល «មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសារព័ត៌មានទិន្នន័យ» ថ្មីនេះ នាំមកនូវកម្មវិធីសិក្សាមូលដ្ឋានដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយលោក Yan Naung Oak និងលោកស្រី Eva Constantaras សម្រាប់កម្មវិធីអក្ខរកម្មទិន្នន័យរបស់ធនាគារពិភពលោក ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ទៅលើអ្នកសារព័ត៌មាន និងអ្នកជំនាញព័ត៌មាន។

គោលបំណង

ជំរុញការនិទានរឿងដោយប្រើទិន្នន័យនៅកម្ពុជា តាមរយៈការកសាងសមត្ថភាពអ្នកសារព័ត៌មាន ដើម្បីវិភាគ ធ្វើបទបង្ហាញ និងបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងការចងក្រងរឿងរ៉ាវ ដែលផ្សារភ្ជាប់ទស្សនិជនទូលំទូលាយ។

អត្ថប្រយោជន៍

អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបាន៖

- ការយល់ដឹងពីទិន្នន័យបើកទូលាយ និងឥទ្ធិពលរបស់វាក្នុងការសម្រេចចិត្ត គោលនយោបាយ ការអភិវឌ្ឍនិងសារព័ត៌មាន
- បទពិសោធផ្ទាល់ ដើម្បីបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងរឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេ និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍បង្កើតព័ត៌មានជារូបភាព
- ជំនាញក្នុងការធ្វើការជាមួយទិន្នន័យ រួមមានការប្រមូលទិន្នន័យតាមអ៊ិនធឺណិត ការរៀបចំ ការវិភាគ និងសំអាត
- ចំណេះដឹងអំពីវិធីបញ្ជូនចំណេះដឹង និងព័ត៌មាន តាមរយៈធាតុផ្សំនៃរឿងដែលមានរូបភាព
- ឱកាសដើម្បីជួបជាមួយអ្នកជំនាញលើគម្រោងផលិតរឿងបែបទិន្នន័យ

លក្ខខណ្ឌចូលរួម

ដើម្បីមានសិទ្ធិចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល បេក្ខជនត្រូវ៖

- ជាអ្នកសារព័ត៌មាន ឬ បុគ្គលិកនៅស្ថាប័នប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ
- មានបទពិសោធន៍ការងារយ៉ាងតិចមួយឆ្នាំ ក្នុងវិស័យសារព័ត៌មាន ឬ ផ្នែកប្រហាក់ប្រហែល
- មានចំណេះដឹងផ្នែកភាសាអង់គ្លេសល្អ រួមមានជំនាញអាន និងសរសេរល្អ
- បង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងទៅលើទិន្នន័យ និងការនិទានរឿង
- មានការប្តេជ្ញាចិត្តចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងផលិតរឿងទិន្នន័យ

សេចក្តីរំពឹងទុក

អ្នកចូលរួមដែលបានជ្រើសរើសទាំងអស់រំពឹងថានឹង៖

- ចូលរួម និងអនុវត្តយ៉ាងសកម្មរាល់សកម្មភាពរបស់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដែលចែងក្នុងកម្មវិធី
- មានការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងសកម្មភាពសារព័ត៌មាន និងការសរសេរព័ត៌មាន
- ចែករំលែកជំនាញដែលទទួលបាននៅកន្លែងធ្វើការរៀងៗខ្លួន ក្រៅពីការបណ្តុះបណ្តាលនេះ

ថ្លៃសេវាកម្មវិធី

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ មិនគិតថ្លៃសម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មាន និងអង្គការសារព័ត៌មានដែលត្រូវបានជ្រើសរើស។

សិក្ខាកាម

សិក្ខាកាមរហូតដល់ ១៥នាក់ នឹងជ្រើសរើសចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះ។ ការដាក់ពាក្យស្នើសុំ នឹងធ្វើតាមអនឡាញ និងបើកទូលាយសម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មានទាំងអស់។ ដំណើរការជ្រើសរើសនឹងផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបញ្ជាក់នៅផ្នែកខាងលើ។

ពង្រាងរបៀបវារៈ

កាលបរិច្ឆេទ	មាតិកាបណ្តុះបណ្តាល	រយៈពេលនៃការបណ្តុះបណ្តាល	ទីកន្លែង (ព័ត៌មានលម្អិតនឹងត្រូវបញ្ជាក់)
ថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០	វគ្គទី ១៖ ស្វែងរកទិន្នន័យ ទម្រង់ទិន្នន័យ និងស្វែងយល់អំពីទិន្នន័យ មេរៀនទី១៖ ស្វែងរកទិន្នន័យ មេរៀនទី២៖ ទម្រង់ទិន្នន័យ មេរៀនទី៣៖ ស្វែងយល់អំពីទិន្នន័យ	២ ថ្ងៃ	ភ្នំពេញ
ថ្ងៃទី២៦-២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១	វគ្គទី ២៖ ការបង្ហាញទិន្នន័យជាប្រភេទ និងការពារទិន្នន័យ មេរៀនទី៤៖ ការបង្ហាញទិន្នន័យជាប្រភេទ មេរៀនទី៥៖ ការពារទិន្នន័យ	២ ថ្ងៃ	ភ្នំពេញ

*** អ្នកខ្ចីស៊ី រក្សាសិទ្ធិក្នុងការកែប្រែកម្មវិធីក្នុងករណីចាំបាច់**

*** សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមអ៊ីម៉ែល training@opendevcam.net ឬ ទំនាក់ទំនង៖**

- លោក គុណ ចិន្តា ប្រធានកម្មវិធី និង មាតិកា
លេខទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ៣៣៦ ០៩៧ | **អ៊ីម៉ែល៖** chenda@opendevcam.net
- លោក ឡុច កល្យាណ អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកស្រាវជ្រាវទិន្នន័យ និង GIS
លេខទូរស័ព្ទ៖ ០៩៣ ៨៤២ ៩១៨ | **អ៊ីម៉ែល៖** kalyan@opendevcam.net